Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), judecător Negurița Veaceslav

Dosarul nr. 2rc-101/24
(2-23173154-02-2rc-20032024)

D E C I Z I E

3 octombrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Dorin Dulghieru și Andrei Cașcaval

examinând fără participarea părților, recursul declarat de reprezentantul S.R.L. „AERLUX", avocatul Sorici Gheorghe,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „AERLUX" împotriva S.R.L. „AIR MOLDOVA" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 26 februarie 2024, prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „AERLUX" împotriva S.R.L. „AIR MOLDOVA" cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 1 decembrie 2023, S.R.L. „AERLUX" a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „AIR MOLDOVA" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 26 februarie 2024 s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „AERLUX" împotriva S.R.L. „AIR MOLDOVA" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.
3. Dispunând scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că reprezentantul S.R.L. „AERLUX", citat legal, nu s-a prezentat la şedinţa de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării şi nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, iar pîrîtul nu s-a prezentat la ședință, nesolicitând examinarea cauzei în fond.

Solicitarea recurentului:

4. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 12 martie 2024, reprezentantul S.R.L. „AERLUX”, avocatul Sorici Gheorghe, a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 februarie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei pentru rejudecare.

Argumentele părților:

5. În motivarea recursului reprezentantul S.R.L. „AERLUX”, avocatul Sorici Gheorghe, a invocat că prima şedinţă de judecată a fost stabilită pentru 30 ianuarie 2024, ora 10:00, în cadrul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru), însă, ținând cont de faptul că reclamantul a încheiat contract de asistenţă juridică cu subsemnatul la 26 ianuarie 2024, zi de vineri, avea timpul restrâns pentru a face cunoștință cu materialele dosarului şi a intra în esenţa cazului. Astfel, la 29 ianuarie 2024, a expediat în adresa Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) o cerere de amânare a cauzei, fiind anexat mandatul avocațial al subsemnatului, cu toate datele de contact, atât adresa juridică a Cabinetului avocatului, cât şi adresa electronică.
6. La 30 ianuarie 2024, ora 15:27, la adresa de e-mail a recepționat o notificare privind amânarea şedinţei de judecată şi stabilirea unui nou termen, la 26 februarie 2024, ora 10:30.
7. Totodată, a remarcat că nu a fost notificat despre schimbarea sediului în care îşi desfăşoară activitatea judecătorul în gestiunea căruia se afla cauza civilă nominalizată, or judecătorul Veaceslav Neguriţa fusese transferat prin dispoziţia preşedintelui interimar al Judecătoriei Chişinău la Judecătoria Chişinău (sediul Râşcani).
8. A menționat că a încercat să contacteze instanţa la numărul de telefon din notificarea transmisă la adresa electronică, şi anume *****, însă fără un careva rezultat, la acest număr nu i s-a răspuns.
9. Prin urmare, a conchis că este eronată concluzia instanţei de fond privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, or nu poate fi pusă pe seama reclamantului faptul că ultimul nu a fost notificat despre schimbarea locului unde urma a avea loc respectiva şedinţă de judecată.

Termenul de declarare a recursului:

10. În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă *„termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
11. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reține că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 26 februarie 2024, prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „AERLUX” împotriva S.R.L. „AIR MOLDOVA” cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și compensarea cheltuielilor de judecată a fost comunicată recurentei la 1 martie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei.
12. Astfel, Colegiul conchide că recursul declarat de reprezentantul S.R.L. „AERLUX”, avocatul Sorici Gheorghe la 12 martie 2024, a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

13. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de către participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că recursul urmează a fi admis și casată încheierea contestată, reieșind din considerentele ce succed.
14. Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă „*curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”*.
15. În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă *„recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților”.*
16. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă *„instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.”*
17. În speță, Colegiul a constatat că la 1 decembrie 2023, S.R.L. „AERLUX” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „AIR MOLDOVA” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 121242 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 12113,47 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.
18. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 7 decembrie 2023 s-a acceptat în procedură prezenta acțiune și s-a fixat ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare pentru 30 ianuarie 2024, ora 11:00, în incinta Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), bd. Ștefan cel Mare și Sfînt, 162, bir. 610, cu înștiințarea părților.
19. Din materialele dosarului urmează că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 7 decembrie 2023 și citația a fost expediată S.R.L. „AERLUX” la adresa electronică fiind recepționată la 11 decembrie 2023.
20. La 29 ianuarie 2023, avocatul Sorici Gheorghe, acționând în interesele S.R.L. „AERLUX” a expediat în adresa instanței o cerere, prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată din motiv că abia la 26 ianuarie 2024 a încheiat cu reclamantul contractul de asistență juridică și, din lipsă de timp, a fost în imposibilitate să facă cunoștință cu materialele cauzei, la cere a anexat originalul mandatului avocațional din 26 ianuarie 2024.
21. Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 30 ianuarie 2024 cererea de amânare a reprezentantului reclamantului s-a admis și s-a stabilit următoarea ședință de judecată pentru 26 februarie 2024, ora 10:30.
22. Citația, concomitent cu cererea de suspendare a cauzei depusă de reprezentantul S.R.L. „AIR MOLDOVA”, administratorul Selevestru Irina, a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului S.R.L. „AERLUX”, avocatului Sorici Gheorghe la 30 ianuarie 2024.

23. Între timp, prin dispoziția nr. 5 din 29 ianuarie 2024 a președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, judecătorul Negurița Veaceslav a fost desemnat specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ, cu exercitarea activității în sediul Rîșcani (mun. Chișinău, str. Kiev nr. 2) al Judecătoriei Chișinău, începând cu 1 februarie 2024.
24. În acest sens, prin informația expediată la 26 februarie 2024, ora 9:18, la adresa electronică a reclamantului S.R.L. ,,AERLUX", ***** avocatul Sorici Gheorghe a fost informat despre faptul că toate ședințele judiciare planificate pentru perioada 25 februarie 2024 - 29 februarie 2024, se vor petrece la sediul Rîșcani al Judecătoriei Chișinău (str. Kiev 3, sala 30), dar nu la sediul Centru (str. Ștefan cel Mare 162, bir. 610), cum a fost indicat în citațiile primite anterior.
25. Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 26 februarie 2024 părțile nu s-au prezentat, iar instanța a dispus scoaterea de pe rol a cauzei.
26. Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră că concluzia instanței de fond este greșită.
27. Potrivit prevederilor art. 267 lit. g) Codul de procedură civilă *,,instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: reclamantul citat legal nu s-a prezentat în şedinţă de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, iar pîrîtul nu solicită soluţionarea cauzei în fond".*
28. Art. 102 alin.(1) Cod de procedură civilă stabilește că *"instanţa înştiinţează prin citaţie participanţii la proces, martorii, experţii, specialiştii şi interpreţii privitor la locul, data şi ora şedinţei de judecată sau la locul, data şi ora efectuării unor acte de procedură."*
29. În conformitate cu alin.(3) și (4) a aceluiași articol *"Citaţiile şi înştiinţările se înmînează participanţilor la proces, martorilor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor astfel încît aceştia să se poată pregăti de proces şi să se prezinte la timp în faţa instanţei. Citaţia se înmînează părţii cu cel puţin 3 zile înainte de data judecării. În cauzele urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreţia instanţei."*
30. Totodată, potrivit art. 103 alin. (1) Cod de procedură civilă *"În citaţie şi înştiinţare se indică: a) instanţa judecătorească, adresa ei; b) locul, data şi ora prezentării;(...)".*
31. Astfel, Colegiul menționează că pentru a fi aplicabile prevederile art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă, legiuitorul a stabilit următoare condiții: în ședința de judecată reclamantul să fie citat legal și să nu să se prezinte, să nu comunice instanței motivul neprezentării sau motivele să fie considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, să nu solicite examinarea cauzei în absența sa și să fie prezent pârâtul şi acesta să nu solicite examinarea în fond a cauzei.
32. În același timp, pentru ca un participant la proces să fie considerat citat legal, trebuie să se asigure că i-a fost adus la cunoștință locul și data ședinței într-o manieră ce respectă dispozițiile legale, inclusiv și cele ce se referă la termenul înainte de data ședinței.
33. La caz, reprezentantul S.R.L. ,,AERLUX", avocatul Sorici Gheorghe a fost citat legal pentru ședința de judecată din 26 februarie 2024, ora 10:30 ce urma să aibă loc la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), pe când, despre faptul că ședința de judecată din 26 februarie 2024, ora 10:30 va avea loc la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani), acesta

a fost înștiințat la 26 februarie 2024, ora 9:18, adică cu 1 oră 12 min. mai devreme de începerea acesteia.

34. Colegiul civil, având în vedere că citaţiile şi înştiinţările se înmînează participanţilor la proces cu cel puţin 3 zile înainte de data judecării, concluzionează că expedierea informației cu privire la locul desfășurării ședinței de judecată cu mai bine de o oră pînă la deschiderea ședinței de judecată, nu denotă întrunirea condițiilor de citare legală a reclamantului privitor la locul ședinței de judecată.
35. Prin urmare, Colegiul apreciază critic constatarea primei instanțe cu privire la faptul că reprezentantul reclamantului, citat legal nu s-a prezentat în ședință de judecată și nu a comunicat instanței motivele neprezentării, or, comunicarea locului ședinței de judecată a avut loc cu încălcarea termenului înainte de data ședinței.
36. Astfel, Colegiul constată că la caz nu se întrunesc temeiurile legale de scoatere de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. ,,AERLUX" împotriva S.R.L. ,,AIR MOLDOVA" cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, în condițiile în care reprezentantului S.R.L. ,,AERLUX", avocatul Sorici Gheorghe, nu a fost citat legal pentru ședința de judecată din 26 februarie 2024, ora 10:30.
37. De altfel, prima instanță eronat a constatat că pârâtul nu a solicitat examinarea în fond a cauzei, în situația în care prin cererea din 29 ianuarie 2024, reprezentantul pârâtului C.A. ,,AIR MOLDOVA" S.R.L, administratorul provizoriu Silivestru Irina a solicitat, în temeiul prevederilor art. 260 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, suspendarea cauzei pînă la încetarea procedurii accelerate de restructurare în privința C.A. ,,AIR MOLDOVA" S.R.L.
38. Colegiul remarcă că pentru scoaterea cererii de pe rol în temeiul reținut de instanță urma ca pârâtul să fie prezent și acesta să nu solicite examinarea în fond a cauzei, iar din circumstanțele mai sus descrise, Colegiul nu a stabilit acest fapt.
39. În consecința celor ce preced Colegiul civil consideră că prima instanță a dat dovadă de un formalism incompatibil cu litera și spiritul art. 6 § 1 din Convenție (Lazarenko și alții c. Ucrainei, nr. 70329/12, pct. 41, 27 iunie 2017 și Gankin și alții c. Rusiei, nr. 2430/06, 1454/08, 11670/10 and 12938/12, pct. 38-42, 31 august 2016).
40. Așadar, instanța de recurs conchide că în situația descrisă supra prima instanță eronat a constatat citarea legală a reclamantului S.R.L. ,,AERLUX", despre locul desfășurării ședinței de judecată, nu s-a prezentat la şedinţa de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării şi nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, iar pîrîtul nu s-a prezentat la ședință nesolicitând examinarea cauzei în fond, or, condiția care trebuie să existe în acest caz este ca reclamantul să fie citat legal, să nu să se prezinte, să nu comunice instanței motivul neprezentării și să fie prezent pârâtul şi acesta să nu solicite examinarea în fond a cauzei, situație ce nu se atestă la caz.
41. În această ordine de idei, reținând ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată, în situația în care acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii din 26 februarie 2024, emisă de instanța de fond.

42. Din cele ce preced, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 26 februarie 2024, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată în același complet de judecată.
43. Din aceste raționamente, conform art. 423-427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de reprezentantul S.R.L. „AERLUX”, avocatul Sorici Gheorghe.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 26 februarie 2024, prin care s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „AERLUX” împotriva S.R.L. „AIR MOLDOVA” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Dorin Dulghieru

Andrei Cașcaval